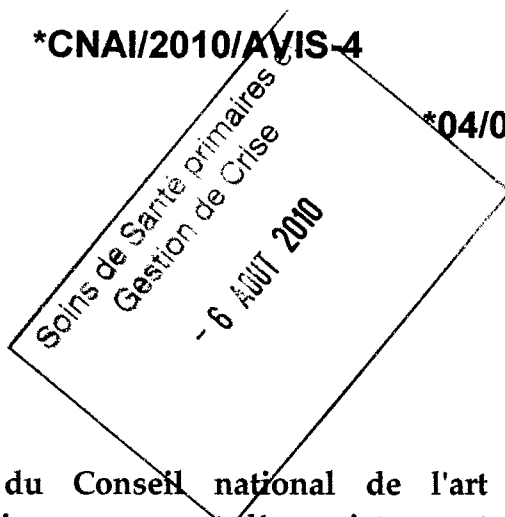

***CNAI/2010/AVIS-4**

***NRV/2010/ADVIES-4**

04/05/2010

**Avis du Conseil national de l'art
infirmier concernant l'enregistrement
des aides-soignants**

**Advies van de Nationale Raad voor
Verpleegkunde betreffende de
registratie van zorgkundigen**

**Direction générale Soins de Santé primaires &
Gestion de Crise**

Professions de Santé
Cellule 2 : Professions de Santé
non-universitaires et Kinésithérapeutes
Place Victor Horta 40, bte 10
1060 Bruxelles
www.health.fgov.be

**Directoraat-generaal Basisgezondheidszorg &
Crisisbeheer**

Gezondheidszorgberoepen
Cel 2: Niet-universitaire Gezondheidszorg-
beroepen en Kinesitherapeuten
Victor Hortaplein 40, bus 10
1060 Brussel
www.health.fgov.be

CONSEIL NATIONAL DE L'ART INFIRMIER		NATIONALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	
Avis concernant l'enregistrement des aides-soignants		Advies betreffende de registratie van zorgkundigen	
* CNAI/2010/AVIS-4	*04/05/2010*	* NRV/2010/ADVIES-4	

Avis concernant l'enregistrement des aides-soignants

En sa séance du 4 mai 2010, le Conseil national de l'Art infirmier a pris connaissance des diverses formations qui mènent à la possibilité de demander un enregistrement définitif comme aide-soignant. Eu égard à la nécessité de garantir une formation de qualité pour des soins de qualité, le Conseil national constate :

En préliminaire, les formations organisées en une année scolaire après la réussite d'une 6e année d'enseignement « service aux personnes » répondent aux exigences de l'AR du 12/01/2006 pour cet enregistrement. Elles comportent suffisamment d'enseignement théorique et clinique en institutions de soins. Une attestation de réussite, émise par l'organisme d'enseignement, sera exigée pour procéder à l'enregistrement.

Il en est de même pour l'enregistrement des personnes qui ont réussi l'ensemble de la première année d'infirmier breveté, diplômé ou gradué, ou de bachelier en soins infirmiers (réussite à 60 crédits).

Les formations pour adultes en Flandre ou en Promotion sociale en Communauté française sont, par contre, assez différentes :

En Communauté flamande :

En Communauté flamande, il y existe deux possibilités différentes pour adultes pour suivre une formation d'aide-soignant :

- Les 'Centra voor Volwassenenonderwijs' organisent une formation 'Polyvalent verzorgende / thuis- en bejaardenzorg (zorgkundige)'. Cette formation comprend 1400 heures dont le certificat 'Polyvalent verzorgende' peut être obtenu après 1280 heures et le certificat 'Aide-

Advies betreffende de registratie van zorgkundigen

Tijdens de zitting van 4 mei 2010 heeft de Nationale Raad voor Verpleegkunde kennis genomen van de verschillende opleidingen die leiden tot de mogelijkheid om een definitieve registratie als zorgkundige aan te vragen. Rekening houdende met de noodzaak om een kwalitatieve opleiding te waarborgen voor een kwalitatieve zorgverlening, stelt de Nationale Raad vast:

Inleidend, de opleidingen die georganiseerd worden in een schooljaar na het slagen in een 6de jaar van de opleiding "personenzorg" beantwoorden aan de vereisten van het KB van 12/01/2006 voor deze registratie. Zij omvatten voldoende theoretisch en klinisch onderwijs in verzorgingsinstellingen. Een attest van slagen, uitgegeven door het opleidingsorganisme, zal geëist worden om de registratie uit te voeren.

Hetzelfde geldt voor de registratie van de personen die volledig geslaagd zijn in het eerste jaar gebrevetteerde, gediplomeerde of gegradueerde verpleegkundige of bachelor in de verpleegkunde (geslaagd voor 60 studiepunten).

De opleidingen voor volwassenen in Vlaanderen of in Sociale Promotie in de Franse Gemeenschap zijn echter erg verschillend:

In de Vlaamse Gemeenschap:

In de Vlaamse Gemeenschap bestaan er voor volwassenen twee verschillende mogelijkheden om een opleiding tot zorgkundige te volgen:

- De Centra voor Volwassenenonderwijs organiseren een opleiding 'Polyvalent verzorgende / thuis- en bejaardenzorg (zorgkundige)'. Deze opleiding omvat 1400 uur waarbij na 1280u het certificaat polyvalent verzorgende behaald kan worden en na 1400u het

CONSEIL NATIONAL DE L'ART INFIRMIER	NATIONALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	
<i>Avis concernant l'enregistrement des aides-soignants</i>	<i>Advies betreffende de registratie van zorgkundigen</i>	
* CNAI/2010/AVIS-4	*04/05/2010*	* NRV/2010/ADVIES-4

soignant' après 1400 heures

- Les 'Diensten voor Gezinszorg' organisent une formation 'Polyvalent verzorgende' de 1200 heures et un module de formation supplémentaire 'aide-soignant' de 120 heures.

Ces formations comprennent de l'enseignement théorique et clinique.

En Communauté française :

Les formations d'aides-soignants en promotion sociale comprennent 1840 périodes de 50 minutes y inclus de l'enseignement théorique et clinique en institution de soins.

Ces formations (Flandre et Communauté française) exigent des compétences terminales qui sont considérées comme identiques.

En Communauté germanophone :

En communauté germanophone il n'existe pour le moment pas de formation au niveau promotion sociale.

Par contre, une formation polyvalente 'Familien- und Seniorenhelfer(in)/Pflegehelfer(in)' est organisé par la KPVDB sur demande de la Communauté germanophone.

La formation 'Ausbildung Familien- und Seniorenhelfer(in)/Pflegehelfer(in)' comporte 710 heures (= 840 périodes) de théorie et 722 heures de stages ; en total 1432 heures (à 60 minutes)

Cette formation est reconnue par l'instance compétente (Ministère de la Communauté germanophone, division Famille, Santé et Affaires sociales) selon les exigences de l'AR de l'enregistrement du 12/01/2006 (art. 2, 2°b) et par le 'Arbeitsamt der Deutschsprachigen Gemeinschaft'.

En conséquent, le Conseil national de l'art

certificaat 'Zorgkundige'.

- De Diensten voor Gezinszorg organiseren een opleiding 'Polyvalent verzorgende' van 1200u en een bijkomende opleidingsmodule 'Zorgkundige' van 120 uur.

Deze opleidingen bevatten theoretisch en klinisch onderwijs.

In de Franse Gemeenschap:

De opleidingen van zorgkundigen in sociale promotie omvatten 1840 periodes van 50 minuten, theoretisch en klinisch onderwijs in verzorgingsinstellingen inbegrepen.

Deze opleidingen (Vlaanderen en Franse Gemeenschap) vereisen eindcompetenties die beschouwd worden als identiek.

In de Duitstalige Gemeenschap:

In de Duitstalige Gemeenschap bestaat er op dit moment geen opleiding op het niveau van sociale promotie.

Daarentegen wordt er een polyvalente opleiding 'Familien- und Seniorenhelfer(in)/Pflegehelfer(in)' georganiseerd door de KPVDB op vraag van de Duitstalige Gemeenschap.

De opleiding 'Ausbildung Familien- und Seniorenhelfer(in)/Pflegehelfer(in)' omvat 710 uur (= 840 periodes) theorie en 722 uur stages; in totaal 1432 uur (van 60 minuten).

Deze opleiding is erkend door de bevoegde instantie (Ministerie van de Duitstalige Gemeenschap, afdeling Gezin, Gezondheid en sociale Aangelegenheden) volgens de vereisten van het KB van de registratie van 12/01/2006 (art. 2, 2°b) en door het 'Arbeitsamt der Deutschsprachigen Gemeinschaft'.

Bijgevolg acht de Nationale Raad voor

CONSEIL NATIONAL DE L'ART INFIRMIER		NATIONALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	
Avis concernant l'enregistrement des aides-soignants		Advies betreffende de registratie van zorgkundigen	
* CNAI/2010/AVIS-4	*04/05/2010*	* NRV/2010/ADVIES-4	

infirmier estime pouvoir reconnaître ces formations comme adéquates pour obtenir un enregistrement comme aide-soignant, malgré les exigences minimales à l'entrée. Ces exigences minimales sont, en général, compensées par l'expérience de vie des adultes en formation. Une attestation de réussite, émise par l'organisme d'enseignement, sera exigée pour procéder à l'enregistrement.

En plus, en Communauté flamande, **un module d'aide-soignant, ne comportant que 120 heures de formation théorique et clinique**, est organisée par les 'Diensten voor Gezinszorg'. Cette formation est tout à fait insuffisante pour acquérir les compétences minimales indispensables pour soigner correctement des personnes malades tant à l'hôpital qu'en maison de repos pour personnes âgées et en maisons de repos et de soins ou au domicile.

Le Conseil national de l'art infirmier refuse absolument que cette formation soit reconnue comme équivalente à une formation se déroulant sur une année scolaire.

A côté de ces formations officielles, il existe des formations organisées par les régions (FOREM, ORBEM, VDAB,...) dont la durée et les compétences terminales sont considérées comme presque identiques à celles demandées en formation d'adultes (en Flandre) ou en Promotion sociale (en région wallonne ou bruxelloise).

Le Conseil national de l'art infirmier recommande que ces formations soient les plus proches possibles des formations longues organisées par les Communautés en terme de :

- compétences terminales exigées ;
- durée ;
- partage des heures en formation théorique et clinique ;
- et du niveau des exigences de titres pour les formateurs.

Verpleegkunde de opleidingen als adequaat te kunnen erkennen voor het behalen van een registratie als zorgkundige, ondanks de minimale instapvereisten.

Deze minimale instapvereisten worden in het algemeen gecompenseerd door de levenservaring van de volwassenen in opleiding. Een attest van slagen, uitgegeven door het opleidingsorganisme, zal geëist worden om de registratie uit te voeren.

Daarnaast wordt er in de Vlaamse Gemeenschap, door de Diensten voor Gezinszorg een module tot zorgkundige georganiseerd **die slechts 120 uur theoretische en klinische vorming omvat**. Deze opleiding is in elk geval onvoldoende om de minimale vereisten te verkrijgen die onontbeerlijk zijn voor het correct verzorgen van zieke personen, zowel in het ziekenhuis als in de rustoorden voor bejaarden en rust- en verzorgingstehuizen of aan huis.

De Nationale Raad voor Verpleegkunde weigert absoluut dat deze opleiding zou erkend worden als gelijkwaardig aan een opleiding die in een schooljaar plaatsvindt.

Naast deze officiële opleidingen bestaan er opleidingen georganiseerd door de gewesten (FOREM, ORBEM, VDAB,...) waarvan de duur en de eindcompetenties beschouwd worden als bijna identiek aan deze die gevraagd worden in het volwassenenonderwijs (in Vlaanderen) of in Sociale Promotie (in het Waals of Brussels Gewest).

De Nationale Raad voor Verpleegkunde beveelt aan dat deze opleidingen zo dicht mogelijk aanleunen bij de lange opleidingen die georganiseerd worden door de Gemeenschappen in termen van:

- vereiste eindcompetenties;
- duur;
- verdeling van de uren in theoretische en klinische vorming;
- en van het niveau van de vereisten van de titels voor de opleiders.

CONSEIL NATIONAL DE L'ART INFIRMIER		NATIONALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	
<i>Avis concernant l'enregistrement des aides-soignants</i>		<i>Advies betreffende de registratie van zorgkundigen</i>	
* CNAI/2010/AVIS-4	*04/05/2010*	* NRV/2010/ADVIES-4	

Une attestation de réussite, émise par l'organisme d'enseignement, sera exigée pour procéder à l'enregistrement.

La Commission d'agrément vérifiera tous ces éléments avant de délivrer l'enregistrement comme aide-soignant.

Le Conseil national de l'art infirmier estime que la formation des aides-soignants en 1.320 heures de 60 minutes est le minimum acceptable pour acquérir les compétences nécessaires pour exercer la profession d'aide soignant et garantir une certaine qualité des soins aux bénéficiaires.

Les formations qui ne répondent pas à ces exigences ne feront pas l'objet d'un enregistrement définitif par la Commission d'enregistrement des praticiens de l'art infirmier.

Le Conseil national de l'art infirmier souhaite que Madame La Ministre Onkelinx en informe les Communautés et Régions.

Een attest van slagen, uitgegeven door het opleidingsorganisme, zal geëist worden om de registratie uit te voeren.

De Erkenningscommissie zal al deze elementen nagaan alvorens een registratie als zorgkundige af te leveren.

De Nationale Raad voor Verpleegkunde acht de opleiding van zorgkundigen van 1.320 uren van 60 minuten het minimum aanvaardbare om de nodige competenties te verkrijgen om het beroep van zorgkundige uit te oefenen en een zekere kwaliteit van zorg aan de begunstigden te waarborgen.

De opleidingen die niet beantwoorden aan deze vereisten, zullen geen definitieve registratie door de Erkenningscommissie van de beoefenaars van de verpleegkunde verkrijgen.

De Nationale Raad voor Verpleegkunde wenst dat Mevrouw De Minister Onkelinx de Gemeenschappen en Gewesten hierover informeert.

AM Gérard-Solé

AM Gérard-Solé,

*Présidente du Conseil
national de l'art infirmier.*

*Voorzitster van de Nationale
Raad voor Verpleegkunde.*